Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002514

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чолач Софія Юріївна
2. Sofiia Y. Cholach

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9876

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.41.35

Тема дисертації:

1. Вікові особливості ремоделювання камер та судинного русла серця за умов дії хлориду кобальту
2. Age-related features of cardiac chamber and vascular bed remodeling under cobalt chloride exposure

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню вікових морфологічних закономірностей ремоделювання структур камер серця і судинного русла за умов впливу хлориду кобальту. Комплексом морфологічних методів у лабораторних статевозрілих білих щурів-самців різного віку визначено кількісні морфологічні показники структур камер серця, їх судинного русла на органному, тканинному, клітинному та субклітинному рівнях. Встановлено, що внутрішньошлункове введення фізіологічного розчину контрольним експериментальним тваринам не призводило до гемодинамічних розладів у великому та малому колах кровообігу, не змінювало гістоструктуру досліджуваного органа. З'ясовано вікові кількісні морфологічні

особливості ремоделювання структур камер серця, їх судинного русла лабораторних білих щурів-самців в умовах тривалого внутрішньошлункового введення хлориду кобальту. Встановлено, що в умовах кобальтового отруєння виникає нерівномірна, диспропорційна гіпертрофія та дилятація камер серця, в яких зростають відносні об'єми строми, уражених кардіоміоцитів, ендотеліоцитів, стромально-кардіоміоцитарні відношення, зменшуються капілярно-кардіоміоцитарні відношення та резервні об'єми шлуночків, потовщується стінка артерій, звужується їх просвіт, знижується індекс Керногана, порушується секреторна активність міоендокринних клітин передсердь. Встановлено, що місячне внутрішньошлункове введення хлориду кобальту призводить до нерівномірного розширення камер серця, повнокров'я венозних судин, стоншення судинної стінки та деформації їх просвіту, осередків гіпертрофії, дистрофії, некробіозу скоротливих кардіоміоцитів, деструктивних зміни ендотеліоцитів судин, стромальних структур, появи лімфоїдно-гістіоцитарних інфільтратів та розростання сполучної тканини. Виявлено, що кобальтове отруєння значно змінює ангіоархітектоніку і морфологію судин гемомікроциркуляторного русла камер серця. що характеризується вираженим звуженням приносної (артеріоли, передкапілярні артеріоли), обмінної (гемокапіляри) ланок гемомікроциркуляторного русла і розширенням, деформацією закапілярних венул та венул, венозним повнокровпям, гіпоксією, дистрофією некробіозом клітин і тканин. Вияснено зміни співвідношень між типами секреторних гранул: відмічено зниження кількості молодих і зрілих та виражене збільшення дифундуючих гранул у міоендокринних клітинах передсердь. З'ясовано, що тривала кобальтова інтоксикація експериментальних тварин призводить до вираженої морфологічної перебудови структур камер серця, його судинного русла на всіх рівнях структурної організації, а ступінь прояву виявлених морфологічних змін різний у камерах серця і домінує у лівому шлуночку та лівому передсерді 24-х місячних білих щурів-самців.

2. The dissertation is devoted to the study of age-related morphological patterns of remodeling of the structures of the heart chambers and vascular bed under the influence of cobalt chloride. A complex of morphological methods in laboratory sexually mature white male rats of different ages determined quantitative morphological indicators of the structures of the heart chambers, their vascular bed at the organ, tissue, cellular and subcellular levels. It was established that intragastric administration of saline solution to control experimental animals did not lead to hemodynamic disorders in the large and small circles of blood circulation, did not change the histostructure of the studied organ. The age-related quantitative morphological features of remodeling of the structures of the heart chambers and their vascular bed in male laboratory white rats under conditions of prolonged intragastric administration of cobalt chloride have been elucidated. It has been established that under conditions of cobalt poisoning, uneven, disproportionate hypertrophy and dilatation of the heart chambers occur, in which the relative volumes of the stroma, affected cardiomyocytes, endothelial cells, stromal-cardiomyocyte ratios increase, capillary-cardiomyocyte ratios and reserve volumes of the ventricles decrease, the arterial wall thickens, their lumen narrows, the Kernoghan index decreases, and the secretory activity of the atrial myoendocrine cells is disturbed. It has been established that monthly intragastric administration of cobalt chloride leads to uneven expansion of the heart chambers, venous engorgement, thinning of the vascular wall and deformation of their lumen, foci of hypertrophy, dystrophy, necrobiosis of contractile cardiomyocytes, destructive changes in vascular endothelial cells, stromal structures, the appearance of lymphoid-histiocytic infiltrates and proliferation of connective tissue. It has been found that cobalt poisoning significantly changes the angioarchitectonics and morphology of the vessels of the hemomicrocirculatory bed of the heart chambers. which is characterized by a pronounced narrowing of the afferent (arterioles, precapillary arterioles), exchange (hemocapillaries) links of the hemomicrocirculatory bed and expansion, deformation of the extracapillary venules and venules, venous engorgement, hypoxia, dystrophy, necrobiosis of cells and tissues. Changes in the relationships between the types of secretory granules were clarified: a decrease in the number of young and mature and a pronounced increase in diffusing granules in the myoendocrine cells of the atria was noted. It was found that prolonged cobalt intoxication of experimental animals leads to a pronounced morphological restructuring of the structures of the heart chambers and its vascular bed at all levels of structural organization, and the degree of manifestation of the detected morphological changes varies in the heart chambers and

dominates in the left ventricle and left atrium of 24-month-old white male rats.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Гнатюк МС, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ, Стець НЯ. Особливості вікових змін просторових характеристик частин серця у експериментальних тварин. Вісник проблем біології та медицини. 2024;1(172):395-400. DOI: 10.29254/2077-4214-2024-1-172-395-400.
- 2. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ. Вікові зміни масометричних параметрів частин серця експериментальних тварин. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2024;1:70-74. DOI: 10.11603/1811-2471.v.i1.14401
- 3. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ. Кількісний морфологічний аналіз вікових змін просторових характеристик камер серця в умовах інтоксикації хлоридом кобальту. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2024;2:50-54. DOI: 10.11603/1811-2471.v.i2.14684
- 4. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ. Вікові зміни масометричних параметрів частин серця у експериментальних тварин при кобальтовій інтоксикації. Вісник проблем біології та медицини. 2024;2 (172):50-54. DOI: 10.29254/2077-4214-2024-1-172-395-400
- 5. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ. Кількісна морфологічна оцінка ремоделювання венозного русла лівого та правого передсердь експериментальних тварин. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2024;3:32-36. DOI: 10.11603/1811-2471.2024.v.13.14719
- 6. Hnatjuk MS, Cholach SJu, Tatarchuk LV, Stec NJa. Quantitative morphological aspects of the study of age of remodtling of arteries of heart ventricle of experimental animals at cobalt chloride intoxication. Bulletin of problems in biology and medicine, 2024;3(173):272-279. DOI: 10.29254/2077-4214-2024-3-173-272-279
- 7. Hnatjuk MS, Cholach SJu, Tatarchuk LV, Stec NJa. Histometric changes in the ventricles of the heart of white rats at cobalt intoxication. Bulletin of problems in biology and medicine, 2024;4(175):538-544. DOI: 10.29254/2077-4214-2024-4-175-538-544
- 8. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ, Ясіновський ОБ. Морфометрична перебудова венозних судин шлуночків серця білих щурів-самців в умовах інтоксикації хлоридом кобальту. Art of Medicine. 2024;4(32):20-24. DOI: 10.21802/artm.2024.4.32.20
- 9. Чолач СЮ, Гнатюк МС, Татарчук ЛВ,Стець НЯ, Ясіновський ОБ. Структурно-біохімічне вивчення камер серця при інтоксикації експериментальних тварин хлоридом кобальту. Медична та клінічна хімія. 2024;4(102):53-58. DOI: 10.11603/mcch.2410-681X.2024.i4.15120
- 10. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Татарчук ЛВ, Стець НЯ. Кількісні морфологічні аспекти вікових змін венозної ланки гемомікроциркуляторного русла шлуночків серця в умовах кобальтової інтоксикації. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2025;1:88-93. DOI: 10.11603/1811-2471.2025.v.i1.14992
- 11. Мірошник В, Татарчук Л, Чолач С. Морфометрична оцінка вікових структурних змін гемомікроциркуляторного русла шлуночків серця експериментальних тварин. В: Матеріали XXVIII конгресу студентів та молодих учених Майбутнє за наукою (присвяченого 170-літтю з дня народження І. Я. Горбачевського); 2024 квіт. 12. Тернопіль: Укрмедкнига; 2024. с. 300-301.
- 12. Гнатюк МС, Стець НЯ, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ. Кількісний морфологічний аналіз обсобливостей ремоделювання венозних судин передсердь експериментальних тварин в умовах інтоксикації хлоридом кобальту. В: Матеріали конференції Актуальні питання біології та медицини; 2024 трав. 24; Лубни. Лубни;

2024. с. 77-79.

- 13. Гнатюк МС, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ, Стець НЯ. Кількісні морфологічні аспекти дослідження особливостей структурної перебудови судинної стінки артерій шлуночків серця в умовах кобальтової інтоксикації. В: Матеріали підсумкової LXYII науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2024 черв. 13-14; Тернопіль. Тернопіль: Укрмедкнига; 2024. с. 133-134.
- 14. Гнатюк МС, Стець НЯ, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ Морфометричний аналіз вікових структурних змін венозних судин лівого та правого передсердь експериментальних тварин. In: Proceedings of international scientific and practical conference Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2024 June 24-26; Lviv. Lviv; 2024. p. 94-97.
- 15. Гнатюк МС,Чолач СЮ, Стець НЯ, Татарчук ЛВ. Морфометричні аспекти вивчення особливостей ремоделювання артерій шлуночків серця за умов інтоксикації хлоридом кобальту. In: Proceedings of international scientific and practical conference Proceedings of international scientific and practical conference; 2024 July 22-24; Lviv. Lviv; 2024. p. 68-71.
- 16. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Стець НЯ, Татарчук ЛВ. Кількісні морфологічні зміни судин гемомікроциркуляторного русла камер серця при на організм хлориду кобальту. In: Abstracts of the 7th International scientific and practical conference Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2024 August 19-21; Lviv. Lviv; 2024. p. 84-88.
- 17. Гнатюк МС, Стець НЯ, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ. Гістостереометричні зміни частин міокарда експериментальних тварин при кобальтовій інтоксикації. В: Матеріали науково-практичної конференції Актуальні питання патології за умов дії надзвичайних факторів на організм;, 2024 жовт. 23-25; Тернопіль. Тернопіль; 2024. с. 19-20.
- 18. Гнатюк МС, Стець НЯ, Татарчук ЛВ, Чолач СЮ. Морфометричний аналіз особливостей ремоделювання венозних судин гемомікроциркулярного русла передсердь при кобальтовій інтоксикації. In: Abstracts of the XI International scientific and practical conference Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2024 December 9-11; Lviv. Lviv; 2024. p. 122-126.
- 19. Гнатюк МС, Чолач СЮ, Стець НЯ, Татарчук ЛВ. Вікові особливості секреторної активності міоендокринних клітин передсердьв умовах кобальтової інтоксикації. In: Abstracts of the XII International scientific and practical conference Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2025 January 9-11; Lviv. Lviv; 2025. p. 122-126.
- 20. Коляса Н, Татарчук Л, Чолач Н. Морфометричні аспекти вивчення міоендокринних клітин передсердь при кобальтовій інтоксикації. В: Матеріали XXIX конгресу студентів та молодих учених Майбутнє за наукою; 2025 квіт. 9-11; Тернопіль. Тернопіль: Укрмедкнига; 2025. с. 199.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000031

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Михайло Степанович

2. Mykhaylo S. Hnatyuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.02

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4110-5568

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошарний Володимир Віталійович
2. Volodimir V. Kosharniy

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-7815-3950

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жураківська Оксана Ярославівна
2. Oxana Y. Zhurakivska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-1041-4237

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрик Ігор Ігорович
2. Igor I. Yuryk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.01

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-0008-6276

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелих Володимир Євгенович
2. Volodymyr Y. Pelykh

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-3468- 858

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Герасимюк Ілля Євгенович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Герасимюк Ілля Євгенович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Левандовська Н.М.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна